

Learning Circles: Online werken aan een betere toekomst

De middag in Soestduinen begint verrassend. Aan drie delegaties van scholen (kinderen en hun begeleiders) wordt gevraagd of ze een paar voorbeelden kunnen geven van kinderrechten. Een leerling van een school uit de Schilderswijk steekt zijn vinger op en zegt: 'Het recht om te zwijgen.'

Tekst [Harry Dubois](#)

De middag, georganiseerd door Lot's Foundation, vindt plaats op landgoed De Paltz, de thuisbasis van oprichter en initiatiefnemer Herman van Veen. Lot's Foundation vraagt wereldwijd aandacht voor kinderrechten. De foundation laat ons kennismaken met Lot, een imaginair meisje van twaalf. Springlevend en nieuwsgierig staat ze in het leven. Door haar uitstraling heeft ze een aantrekkingskracht op kinderen van haar leeftijd. Lot luistert naar de verhalen van de kinderen die ze ontmoet, ze legt uit, vertelt. Door haar houding bereikt Lot niet alleen de kinderen, maar ook de ouders van die kinderen. Alles draait om bewustwording, die natuurlijk begint bij de kinderen (www.lotroos.nl).

KINDERRECHTEN

De bijeenkomst in Soestduinen geeft een podium aan drie scholen die met het onderwerp Kinderrechten bezig zijn. Ze doen dit met de methodiek van Learning Circles; kringen waar scholen via een online omgeving samenwerken met scholen in het buitenland. Bob Hofman, projectleider onderwijs van de Learning Circles vraagt de aanwezige leerlingen: 'Waar denk je aan als we het hebben over kinderrechten?' De reacties zijn divers. 'Zorg als je gehandicapt bent. Recht op onderwijs. Recht op een eigen mening. Recht op geloof. Een kind moet kind mogen zijn.' In het VN-verdrag staan 54 kinderrechten.

Hierin zijn de afspraken over de rechten van kinderen en jongeren tot achttien jaar beschreven. Op de website www.kinderrechten.nl is over het verdrag te lezen: 'Op 20 november 1989 is in New York het Kinderrechtenverdrag aangenomen. Daarom wordt op 20 november de Internationale Dag van de Rechten van het Kind gevierd. Er zijn 193 landen lid van het Kinderrechtenverdrag.' Bizar is dat landen als Amerika en Somalië dit verdrag niet hebben ondertekend.

VAKOVERSTIJGEND

Hofman werkt samen met Lot's Foundation: 'Wij zijn als organisatie al vanaf 1998 met Learning Circles bezig en sinds 2012 verbinden wij die kringen met het wereldwijde thema Kinderrechten. Niet dat de Circles alleen daarover gaan. Het is meer een kapstok van waaruit verder wordt gewerkt.' Dat samenwerken tussen scholen gebeurt via de website www.learningcircles.nl. In totaal doen er dit jaar zo'n 85 scholen mee uit 18 landen, verdeeld over 11 Learning Circles. Volgens facilitator van de Learning Circles, Manon van Herwijnen, vraagt het maatwerk om al die scholen goed in te delen. 'Daarom worden er vooraf gesprekken gevoerd met de docenten van de betrokken scholen. Daarna worden de kringen, ook wiki genoemd, gevormd, veelal op basis van het

niveau van de leerlingen. Naast het werken in de wiki is er vaak Skype-contact tussen de scholen. Er komen onderwerpen aan de orde zoals het recht op veiligheid of iets heel concreets als schoon drinkwater. Waar komt dat vandaan in jouw schoolomgeving, kun je daar iets van laten zien door middel van foto's of video's? Dat is voor een school in Afrika vaak veel lastiger dan voor een school in Den Haag. Een Nederlandse school heeft haar leerlingen al eens drie kilometer laten lopen om water te halen. Dan komt het thema heel anders naar voren. Deze concrete wijze gaat een stuk verder dan beschreven staat in het curriculum; het is vakoverstijgend en past bij het thema Burgerschap.'

SAMENWERKEN

De Voorsprong is een basisschool in de Schilderswijk in Den Haag. Ze hebben zich in hun Learning Circle met klas 5 verdiept in burgerschapskunde. Binnen de Circle zijn scholen uit Nederland, Suriname en Curaçao actief. Op de middag van Lot's Foundation presenteren enkele leerlingen wat ze tot nu toe in hun Circle hebben gedaan. De tweede school die zich presenteert, is de Werkenrodeschool uit Groesbeek. Het is een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Ze zijn al een aantal keren in Suriname op bezoek geweest. De begeleidende docenten willen vooral het samenwerken stimuleren; werken vanuit de overeenkomsten die er zijn tussen leerlingen wereldwijd, meer nog dan uitgaan van de verschillen. En dat hebben ze heel concreet aangepakt. In Suriname hebben ze twee wc's gebouwd. Ook hebben leerlingen tekeningen gemaakt en die op de website van cartoonmovement.com gezet. Het bijzondere

is dat deze tot cartoons worden vertaald door professionele cartoonisten. Leraar24 maakte in 2014 een video-impressie op de Werkenrodeschool, waar volgens de website van de Learning Circles 'Juf Linda en Juf Anke echt het allerbeste uit hun leerlingen halen'. Het filmpje is hier te zien: <https://www.leraar24.nl/video/5694>.

LEERGESPREKKEN

De Anton Residaschool uit Wanica, Suriname (MULO) heeft deze week een uitwisseling met het Corlaer College te Nijkerk. Zo is afgelopen januari een delegatie van leerlingen en docenten in Suriname geweest. Duidelijk in hun verhaal is dat je een relatie aangaat met een school en dat dit vaak voor langere tijd is. Van Herwijnen: 'Er is écht contact tussen de deelnemende scholen. Docenten geven aan dat deze contacten een toegevoegde waarde hebben voor de school. Bovendien ondersteunen wij hen door middel van voorlichtingsbijeenkomsten en workshops. Zo wordt er een training gegeven door Alexandra Bronsveld over leergesprekken met kinderen.' Deze laatstgenoemde stelt dat: *Een goed en fijn leergesprek in de klas organiseren, is een hele kunst en de rol van de docent als gespreksleider is daarbij bijzonder. Bij het filosoferen doet de docent een stap terug en faciliteert. Dit betekent dat je niet mee mag filosoferen en het gesprek van de leerlingen moet volgen: follow the community where it leads to. We zijn gewend om de expert te zijn, maar bij het filosoferen zijn de rollen omgedraaid en bepalen de kinderen de agenda.*

Ter voorbereiding op dit artikel, stuurt Manon van Herwijnen me nog een boekje op met tekeningen, verhalen en gedichten uit de Nederlandse Learning Circles van 2014. Ik sla het open en lees het inleidende woord van Herman van Veen: 'Als je net als ik geboren bent in een oorlog heb je hulp nodig. Want het huis is stuk. Ook nadat de oorlog over is, hou je hulp nodig.' Het zijn mooie woorden om mee te geven aan. Ook in het volgende schooljaar worden er weer Learning Circles Kinderrechten in het Nederlands en Engels aangeboden. <<